

ÅRSBERETNING FOR 2008

Generelt om Tilsynsrådet for advokatvirksomhet

Tilsynsrådets sammensetning i 2008

Leder: Advokat Christian Bruusgaard
(varamedlem: Advokat Thomas Smedsvig)

Statsautorisert revisor Ole M. Klette
(varamedlem: Statsautorisert revisor Erik Enger)

1. amanuensis Berte-Elen Reinertsen Konow
(varamedlem: Lagdommer Kari Mjølhus)

Tilsynsrådets styre- og varamedlemmer ble oppnevnt ved Justisdepartementets beslutning av 20. desember 2006 med hjemmel i Kgl. res. av 28. januar 2000, jf. domstolloven § 225 annet ledd og advokatforskriften § 4-1 første og annet ledd. Styret skal ledes av en praktiserende advokat. Ett styremedlem skal være statsautorisert revisor. Det tredje styremedlemmet skal være en person som er opptatt av advokat- og rettshjelpvirksomhet i et samfunnsmessig perspektiv og som nyter allmenn tillit. Oppnevningen gjelder for to år, med adgang til gjenoppnevning hver gang for ytterligere to år.

Tilsynsrådet for advokatvirksomhet ble opprettet med virkning fra 1. januar 1993. Tilsynsrådet avløste derved Advokatenes erstatningsfond for så vidt gjelder tilsynsvirksomheten. Advokatenes erstatningsfond ble avviklet med virkning fra og med 1. januar 2002.

Tilsynsrådets styre har i løpet av året avholdt 10 møter.

Godtgjørelsen til Tilsynsrådets styre fastsettes av Justisdepartementet.

Tilsynsrådets revisor

Tilsynsrådets valgte revisor er PricewaterhouseCoopers DA, ved statsaut. revisor Anders Grini.

Sekretariatet

Tilsynsrådets daglige virksomhet ivaretas av et eget sekretariat, som i 2008 har bestått av 10 medarbeidere. I tillegg har Tilsynsrådet, gjennom samarbeidsavtale med Stiansen & Co AS statsautoriserte revisorer, hatt bistand ved kontroll av advokaters og rettshjelperes regnskapsførsel og behandling av betroede midler. Advokat Hege Bjølseth er daglig leder av sekretariatet. Virksomhetens forretningslokaler er i Oslo.

Tilsynsrådet har rutiner som sikrer likebehandling av kjønn. Av sekretariatets 10 ansatte er 8 kvinner. Av styrets 3 medlemmer er 1 kvinne.

Tilsynsrådets kompetanse

Tilsynsrådet er tillagt avgjørelsesmyndigheten ved behandlingen av søknader om advokatbevillinger, erklæring til advokater som skal avlegge prøve for Høyesterett, autorisasjon av advokatfullmektiger samt tillatelser til ulike rettshjelpere og rettshjelpiltak – herunder også saker hvor grunnlaget for den enkelte søknad er utenlandsk juridisk utdannelse. Tilsynsrådet har forøvrig innstillingskompetanse til Advokatbevillingsnemnden i saker om tilbakekall eller suspensjon av advokatbevilling. Tilsynsrådet er også tillagt avgjørelsesmyndigheten ved behandlingen av søknader om advokatbevilling etter tidligere tilbakekall. Dersom en advokats advokatvirksomhet ikke blir forvaltet eller avvirket på annen betryggende måte, kan Tilsynsrådet, på nærmere vilkår, oppnevne en forvalter for virksomheten.

Forvaltnings- og offentlighetsloven gjelder for Tilsynsrådets virksomhet. Domstolloven § 225 fjerde ledd angir uttømmende hvilke av Tilsynsrådets vedtak som kan påklages.

Virksomheten i 2008

Kontroll- virksomheten

En av Tilsynsrådets hovedoppgaver er å drive forebyggende og skadebegrensende virksomhet. I denne forbindelse tillegges den årlige gjennomgang av innkomne egenerklæringer med revisoruttalelse stor vekt. Tilsynsrådet avholder også bokettersyn for mer inngående kontroll i saker hvor man har mottatt konkrete opplysninger som tilsier at det bør foretas en grundigere gjennomgang. I tillegg avholdes forenklede ettersyn på stikkprøvebasis.

Tilsynsrådet påser også at den som driver advokat- og rettshjelpvirksomhet har stillet lovbestemt sikkerhet for sin virksomhet, og at virksomheten er organisert i samsvar med gjeldende regler.

Tilsynsrådet har landets eneste ajourførte register over praktiserende advokater og rettshjelpere. Tilsynsrådet kunngjør månedlig start og opphør av advokat- og rettshjelpvirksomhet i Norsk Lysningsblad. Domstoladministrasjonen disponerer ajourførte opplysninger om praktiserende advokater og advokatfullmektiger fra Tilsynsrådet.

Tall i virksomheten

Det ble i 2008 utstedt 394 advokatbevillinger, 167 til kvinner og 227 til menn. Av disse aktiviserte 160 sin advokatbevilling samme år. 11 søknader om advokatbevilling ble avslått. 4 avslag ble påklaget til Advokatbevillingsnemnden. Ett av avslagsvedtakene ble omgjort av nemnden. Det ble utstedt 60 erklæringer til advokater som skulle avlegge prøve for Høyesterett. Av disse var 16 kvinner og 44 menn. 705 personer ble autorisert som advokatfullmektig i 2008; 347 kvinner og 358 menn.

Det ble utstedt 18 erklæringer til jurister som oppfylte kravene til utøvelse av rettshjelpvirksomhet, 12 tillatelser i medhold av domstoloven § 218 annet ledd nr. 3 (utdannelse innenfor spesielle rettsområder), og 5 tillatelser i medhold av samme bestemmelse nr. 5 (utenlandske advokater).

Det ble avslått 3 søknader om tillatelse til å yte rettshjelp innenfor spesielle rettsområder, jf. domstoloven § 218 annet ledd nr. 3. Et av avslagene ble senere omgjort av sekretariatet. De øvrige avslagene ble ikke påklaget.

Pr. 31. desember 2008 var 5809 personer registrert som praktiserende advokater; 4436 menn og 1373 kvinner. Tilsvarende tall pr. 31. desember 2007 var 5532 (4270 menn og 1262 kvinner). Tilsynsrådet har pr. 31. desember 2008 registrert til sammen 108 rettshjelpere og advokater fra land utenfor EØS-området i virksomhet; 64 menn og 44 kvinner. Det er registrert 10 spesielle rettshjelptiltak (bl.a. Juss-Buss) og 5 personer med advokatbevilling fra annen EØS-stat som driver virksomhet i Norge i kraft av denne.

Det ble registrert mottatt til sammen 4097 ordinære egenerklæringer med revisoruttalelse fra advokater/rettshjelpere. 1767 advokater har vært registrert med dispensasjon fra denne plikten. Det ble besluttet 40 ordinære bokettersyn hos advokat- og rettshjelpforetak i 2008. Tilsynsrådet har i tillegg besluttet forenklet ettersyn hos 2 advokatforetak.

Tilsynsrådet sendte i 2008 til sammen 416 purringer til advokater og rettshjelpere med krav om betaling av dobbelt bidrag, som følge av oversittelse av fristen for innsendelse av egenerklæring med revisoruttalelse og/eller betaling av bidrag.

Tilsynsrådet har innberettet 7 advokater til Advokatbevillingsnemnden med forslag om tilbakekall av advokatbevilling på grunn av ett eller flere av følgende forhold:

- ikke skikket til å drive advokatvirksomhet, og manglende slik tillit som er nødvendig i advokatyret
- brudd på advokatforskriftens bestemmelser om advokaters regnskapsføring og behandling av betroede midler
- mislighold av plikten til å stille sikkerhet
- dom i straffesak

Tilsynsrådet har også innberettet 73 advokater til Advokatbevillingsnemnden på grunn av manglende betaling av bidrag og/eller innsendelse av revisorerklæring. De fleste i denne gruppen har besørget forholdene ordnet før Advokatbevillingsnemndens møte.

Det ble i 2008 registrert at Advokatbevillingsnemnden tilbakekalte 17 advokatbevillinger etter innberetninger fra Tilsynsrådet.

Tilsynsrådet har i 2008 meddelt 13 advarsler og 13 irettesettelser til advokater og advokatselskaper, jf. domstoloven § 225.

Tilsynsrådet innberettet i 2008 1 jurist som ønsket å være rettshjelper til Advokatbevillingsnemnden med forslag om nedleggelse av forbud mot utøvelse av rettshjelpvirksomhet grunnet manglende oppfyllelse av vandelskravet. Advokatbevillingsnemnden nedla senere slikt forbud.

Tilsynsrådet har i løpet av 2008 besluttet å politianmelde 2 advokater, 1 tidligere advokat og 1 person som ble søkt autorisert som advokatfullmektig, for antatte straffbare forhold.

Tilsynsrådets styre har i 2008 behandlet 11 søknader om ny advokatbevilling etter tidligere tilbakekall; 9 ble innvilget og 2 ble avslått. Avslagene ble påklaget til Advokatbevillingsnemnden som opprettholdt Tilsynsrådets vedtak. Tilsynsrådets styre har i 2008 behandlet 1 søknad om opphevelse av suspensjon av advokatbevilling etter konkurs. Søknaden ble innvilget. Tilsynsrådet har, i tilknytning til 1 advokat som er siktet i straffesak, foreslått suspensjon av vedkommendes bevilling, jf. domstoloven § 230, fjerde ledd. Advokatbevillingsnemnden vedtok senere å suspendere advokatens advokatbevilling.

Oppnevning av forvalter for advokat- virksomhet

Forvalterordningen er ment for de tilfellene hvor det oppstår fare for skade eller tap for virksomhetens klienter, og det ikke foreligger andre muligheter for forsvarlig ivaretagelse/avvikling av advokatvirksomheten.

Tilsynsrådet har i 2008 besluttet oppnevning av forvalter i 9 tilfeller, jf. domstoloven § 228. 7 forvalteroppdrag ble avsluttet i løpet av 2008.

Tilsynsrådet ble i 2007 saksøkt i 1 sak med påstand om at Tilsynsrådets vedtak om irettesettelse er ugyldig. Tilsynsrådet er i 2008 frifunnet av lagmannsretten i denne saken. Dommen er påanket til Høyesterett.

Tilsynsrådets økonomi

Tilsynsrådets virksomhet finansieres av årlige bidrag som landets praktiserende advokater og rettshjelpere plikter å betale. Bidraget fastsettes av Justisdepartementet i samråd med Tilsynsrådets styre, jf. advokatforskriften § 4-3 første ledd i.f. Bidraget til Tilsynsrådet for 2008 var fastsatt til kr. 1.500,-.

Tilsynsrådet mottok kr. 9.798.476,- i bidrag fra advokater og rettshjelpere i 2008. 406 advokater og rettshjelpere har betalt dobbelt bidrag som følge av fristoversittelser mht. bidragsbetaling og/eller innsendelse av egenerklæring med

revisoruttalelse. 264 advokater og rettshjelpere har betalt halvt bidrag pga. kortere praksisperiode enn 6 måneder.

Tilsynsrådets styre avgjør plasseringen av Tilsynsrådets midler. Midlene har i 2008 vært plassert i bank samt i ulike fond.

Det ble avholdt 10 styremøter i 2008. Samlet godtgjørelse til styrets medlemmer var kr. 129.557,-.

Tilsynsrådet er i henhold til regnskapsloven ikke regnskapspliktig, men har likevel valgt å følge regnskapslovens bestemmelser.

Tilsynsrådets resultat for 2008 viser et underskudd på kr. 4.439.637,-. Egenkapitalen utgjør således kr. 20.774.167,-.

Daglig leder hadde i 2008 en årslønn på kr 954.000,-.

I samsvar med regnskapsloven § 3-3 bekreftes det at forutsetning om fortsatt drift er lagt til grunn ved avleggelsen av årsregnskapet.

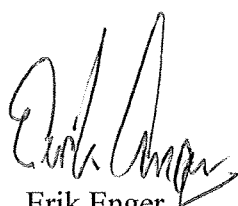
Sykefraværet i virksomheten i 2008 utgjorde 3,1 %. Det har ikke forekommet eller blitt rapportert alvorlige arbeidsuhell eller ulykker i løpet av året.

Arbeidsmiljøet betraktes som godt.

Virksomheten forurenses ikke det ytre miljø.

Oslo, 29. januar 2009

I styret for Tilsynsrådet for advokatvirksomhet

Erik Enger

Christian Bruusgaard
Leder

Berte-Elen Reinertsen Konow

Hege Bjølseth
Daglig leder

TILSYNSRÅDET FOR ADVOKATVIRKSOMHET

RESULTATREGNSKAP		2008	2007
	Note		
Bidrag fra advokater/rettsjelpere		9 798 476	9 406 848
Andre driftinntekter			
Sum driftsinntekt		9 798 476	9 406 848
Lønnskostnad	3	-5 718 038	-5 286 094
Overført til Advokatbevillingsnemnden		-316 727	-262 923
Avskrivning på varige driftsmidler	1	-985 459	-96 293
Annen driftskostnad	2	-6 119 921	-4 595 264
Sum driftskostnad		-13 140 145	-10 240 574
Driftsresultat		-3 341 669	-833 726
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen renteinntekt		323 613	362 374
Annen finansinntekt			569 478
Annen finanskostnad	5	-1 372 639	
Annen rentekostnad		-48 942	-38 047
Resultat av finansposter		-1 097 968	893 805
Resultat		-4 439 637	60 079
Overføres annen egenkapital		4 439 637	-60 079

**TILSYNSRÅDET FOR
ADVOKATVIRKSOMHET**

BALANSE		2008	2007
	Note		
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Aktiverte EDB-kostnader	1	1 823 163	11 237
EDB-utstyr	1	15 525	31 023
Inventar og kontormaskiner	1	72 774	
Sum varige driftsmidler		<u>1 911 462</u>	<u>42 260</u>
Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer		400 667	281 740
Andre fordringer		95 122	54 807
Avsetning tap på fordringer		-150 041	-154 853
Forskuddsbetalt kostnad		464 293	313 768
Sum fordringer		<u>810 041</u>	<u>495 462</u>
Midler i fond			
Norske Pengemarked / Bank		10 092 546	
Norske Aksjer		212 978	
Utenlandske aksjer		1 188 717	
Hedgefond		1 315 039	
Totalt midler i fond		<u>12 809 279</u>	<u>20 181 918</u>
Kontanter og bank	4	<u>6 553 630</u>	<u>5 565 606</u>
Sum omløpsmidler		<u>20 172 950</u>	<u>26 242 986</u>
SUM EIENDELER		<u><u>22 084 412</u></u>	<u><u>26 285 246</u></u>

TILSYNSRÅDET FOR
ADVOKATVIRKSOMHET

BALANSE	Note	2008	2007
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	6	20 774 167	25 213 804
Sum opptjent egenkapital		20 774 167	25 213 804
Langsiktig gjeld		-	-
Gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Leverandører		293 506	105 622
Skyldig offentlige avgifter		518 590	471 328
Annen kortsiktig gjeld		498 149	494 492
Sum kortsiktig gjeld		1 310 245	1 071 442
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		22 084 412	26 285 246

Oslo, 29. januar 2009

I styret for Tilsynsrådet for advokatvirksomhet

Erik Enger

Christian Bruusgaard

Berte-Elen Reinertsen Konow

Leder

Hege Bjølseth

Daglig leder

TILSYNSRÅDET FOR ADVOKATVIRKSOMHET

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for små foretak.

Inntektsføring

Bidrag inntektføres ved betaling

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Fordringer klassifiseres som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år etter utbetalingstidspunktet.

For gjeld er analoge kriterier lagt til grunn.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost. Varige anleggsmidler som forringes i verdi avskrives lineært over forventet økonomisk levetid. Anleggsmidlene nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært over driftsmidlenes forventede levetid dersom de har antatt levetid over 3 år og har en kostpris som overstiger kr 15.000. Vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader. Løpende utskiftninger av Pc'er utgiftsføres i det levetiden ikke antas å overstige 3 år.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer (samtlige knyttet til bokattersyn og forvalteroppdrag)

er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap.

Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Note 1 Anleggsmidler

	Aktiverte EDB-kostnader	EDB-utstyr	Kontor- møbler/inventar	Sum
Anskaffelseskostn. 01.01	2 413 149	568 440	628 643	3 610 232
Tilgang i perioden	2 745 500		109 161	2 854 661
Anskaffelseskostn. 31.12	5 158 649	568 440	737 804	6 464 893
Akk. avskrivninger	3 335 485	552 915	665 030	4 553 430
Bokført pr. 31.12.	1 823 164	15 525	72 774	1 911 463
Årets avskrivninger	933 573	15 498	36 387	985 458
Avskrivningsprosent	33,33	33,33	33,33	

Note 2 Andre driftskostnader

Bokattersynskostnader

	2008	2007
Brutto bokattersynskostnad	1 675 815	832 763
Innkrevde refusjoner	865 524	538 995

Nettokostnad bokettersyn	<u>810 291</u>	<u>293 768</u>
Forenklede bokettersyn		
	2008	2007
Brutto kostn. forenkl.bokettersyn.	92 267	81 304
Innkrevde refusjoner	0	
Nettokostnad forenkl.bokettersyn	<u>92 267</u>	<u>81 304</u>
Forvalterkostnader		
	2008	2007
Brutto kostn. forvalterordning	920 013	573 902
Innkrevde refusjoner	32 650	
Nettokostnad forvalterordning	<u>887 363</u>	<u>573 902</u>
Godtgjørelse til revisor		
	2008	2007
Revisjonshonorar	<u>56 875</u>	<u>49 750</u>
Note 3 Lønnskostnader		
Antall ansatte i 2008: 10 stk.		
	2008	2007
Lønn	3 221 441	2 996 918
Arbeidsgiveravgift	690 958	640 799
Pensjonskostnader	367 255	288 186
Styrehonorar	129 577	119 626
Andre ytelser	189 789	153 204
Ytelser til daglig leder	1 119 018	1 087 361
	<u>5 718 038</u>	<u>5 286 094</u>
Note 4 Kontanter og bank		
	2008	2007
Kontanter	1 734	3 272
Bankinnskudd	6 270 162	5 310 303
Skattetrekkskonto	281 734	252 031
	<u>6 553 630</u>	<u>5 565 606</u>
Note 5 Finanskostnad		
	2008	
Avkastning i 2008 på midler i fond		
Som består av følgende:		
Norske Pengemarked / Bank	-54 430	
Norske Aksjer	-238 511	
Utenlandske aksjer	-864 856	
Hedgefond	-214 842	
	<u>-1 372 639</u>	
Note 6 Egenkapital		
	2008	2007
Egenkapital pr. 01.01	25 213 804	25 153 725
Årets overskudd/underskudd	-4 439 637	60 079
Egenkapital pr. 31.12	<u>20 774 167</u>	<u>25 213 804</u>

Til styret i Tilsynsrådet for advokatvirksomhet

Revisjonsberetning for 2008

Vi har revidert årsregnskapet for Tilsynsrådet for advokatvirksomhet for regnskapsåret 2008, som viser et underskudd på kr 4 439 637. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse og noteopplysninger. Regnskapslovens regler og norsk god regnskapsskikk er anvendt ved utarbeidelsen av regnskapet. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av selskapets styre og daglig leder. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder revisjonsstandarder vedtatt av Den norske Revisorforening. Revisjonsstandardene krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimer, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av selskapets formuesforvaltning og regnskaps- og intern kontroll-systemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets økonomiske stilling 31. desember 2008 og av resultatet i regnskapsåret i overensstemmelse med norsk god regnskapsskikk
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med norsk lov og god bokføringsskikk
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og om forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Oslo, 29. januar 2009

PricewaterhouseCoopers AS

Anders Grini

Statsautorisert revisor